603/2ნ 7297

2
საბჭოთა
ა ვ ა რ დ ი
საშაბათი,
1963 წ.
№ 65 (2170)
გამოდის 1932-ე წლის,
ფასი 3 კაპ.

„იუვენტუსის“ პრიზიორი

პარიზში გაიმართა საერთაშორისო მძლეოსნური კრისი გარეთ „იუვენტუსის“ პრიზზე. შეიპრიბებოდნენ საუკეთესო ათლეტები ბელგიის, უნგრეთის, ნორვეგიის, შოლანდიის, ჩეხოსლოვაკიის, სამხრთ კაშმირის, სადარგეთის და სხვათა საუკეთესო სპორტსმენები. ამ ტრადიციულ კრისის წინასწარ შეკრიბებებში მონაწილეობა მიიღო 22 ათასმა კაცმა, ხოლო ფინალში თავი მოიყარეს ულტრებმა.

ქალთა 2 კმ დისტანციაზე, რომლის გეშფრს, ასე ბარად ჩათვლით გამართულებული გამეფილნენ საპრიზო ადგილები. ფინიშთან უველზე ადრე მიეიდა ა. ბაბინკევა. ვიქთა 8 კმ კროსში ბრძოლა გამარჯვებისათვის მამფინარეობდა ზ. ვოშეროვა, ს. ოფეკა, კ. ზიმანი (უველა პოლონეთიდან), ა. ოტრეკა, ი. ტომაში (ჩეხოსლოვაკია), ლ. ივანოვა, პ. პოლიტკოვსა და სხვათა შორის. გიმარჯვა კ. ზიმანმა. პ. პოლიტკოვსკაია და ლ. ივანოვი გამოეფინენ მეორე და მესამე ადგილებზე. გუნდურ ჩათვლაში პირველები იყვნენ საბჭოთა სპორტსმენები, რომლებმაც შეინარჩუნეს საპატიო ჯილდო.

603/2

ДОРОГИЕ ТОВАРИЩИ! ГРУЗИНСКИЙ УЧЕБНЫЙ ЦЕНТР,

ЛЕЛО

Орган Союза спортивных обществ и организаций Грузинской ССР и Грузинского республиканского совета профсоюзов

საქართველოს სსრ სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირისა და პროფკავშირთა საქართველოს რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ვარსკვლის თასი — სტუდენტებს

ბუთი წელს წინ ლენინგრადში სტუმრობდნენ ფინეთის პრეზიდენტის ვ. კეკონენის ადგილობრივ მმეუთნეებს. გიდასვე ვერტხლის თასი, რომელიც ყოველ წელს ბადებულია ლენინგრადის ფიზკულტურის ინსტიტუტის მძლეოსნებს. პირადად ნაკრებში იქნა რამდენიმე კარგი შედეგი. ქალთა შორის პირველი გახდნენ ლ. ზიმინა — 17 ქ 18 სწ და ლ. 100 მ თარიღებენ — 14,0 (რომელ უმაღლესი მიღწევაა) გაიმა. პალიკი ივო შედეგები ქალთა სიგრძეზე ჩ. ტიხონკინამ — 6 მ 12 სმ. 100 მ ვიტანტანის მანეკ ანგელა 11,9. მაკრამ ყველაზე წაადა გ. პოპოვამან.

ვიქთა 110 მ თარიღებში ჩვენი ქვეყნის რეპრეზენტანტმა ა. მიხაილოვმა დისტანცია გაიარბინა 14,1-ში, ხოლო 3000 მ-ზე ეკლიანებში ი. ზახარიმა ანეკა 8.19,2. სიმაღლეზე ხტომაში გიმარჯვა ბ. ინიხინა — 2.05 მ, ღ. ბინდარენკომ სიგრძეზე ხტომით დაძლია 7.27 მ, ხოლო ბ. გორკუნოვმა ბირთვი ჩარა 17 მ 17 სმ-ზე.

ლენინგრადში გიმიმართა მძლეოსნების მოყვარულთა საერთაშორისო ფეხბურთული მორიგი სხვდება, რომელშიც მსოფლიო რეკორდებად დაიმტკიცა მთელი რიგი მაღალი მაჩვენებლები. მათ შორის აოიან სპორტსმენების მიერ მოპოვებული შედეგებიც. ამ სეზონზე ერთერთულად 3 მრეკორდი იქნა დამტკიცებული. მსოფლიო რეკორდით — 225 სმ, ოთხკილიანი ჩემპიონატის გამსწრე ნაჩვენები იქნა 1961 წელს სოფიაში. 226 სმ (პალიკინტი — 1962 წელს) და 227 სმ (მოსკოვა, 1962 წ.). მსოფლიო რეკორდად დამტკიცდა ფერეთეი ტერენტიევისის მიერ ტრეკზენი შედეგი სიგრძეზე ხტომაში — 8 მ 31 სმ.

ასევე რეკორდი ეკუთვნის თ. პრესს. მან ტრიპლიკინი პირადი ნაკრებში 18 მ 55 სმ-ზე, ხოლო შემდეგ ეს მაჩვენებელი გაიმეორა ბელორუსის ეკიპის ჩემპიონატზე. მსოფლიო რეკორდად იქნა დამტკიცებული მისი მაჩვენებელი ბაბრის ტკოტკინაზე — 58 მ 06 სმ, რომელიც დამყარებული იქნა სოფიაში ეროვნულისადმი ეს ბილის, ტ. შნელკოვის მიერ სიგრძეზე ხტომაში ნაჩვენები საუკეთესო შედეგი — 6 მ 53 სმ.

ჩემპიონატის ბრძოლა, მაგრამ შემდეგ

ბ. პეტროსიანმა შეძლო ცენტრში პოვოის მოგება, რომელიც რამდენიმე სეტის შემდეგ უკანვე დაუბრუნა, რის საომბესმაცილად მიიღო უკეთესი პოზიცია.

დროის ამოწურვამდე პრეტენდენტმა შეძლო ამ უპირატესობის შენარჩუნება. პარტია გავიდა 41-ე სვლა. მოწერა ტ. პეტროსიანმა.

• • •

საშაობე: (პარტნიორის) ტ. პეტროსიანი, მ. ტივე და მ. პოტვინიკი საუბრობენ მაგრის საუიმო გამხნის შემდეგ.

ტოტო ბ. ტუროკოვი.

ჩემპიონატის ბრძოლა, მაგრამ შემდეგ

ვ ასევლე კვირას თბილისის „დინამოში“ სტადიონზე შეიდა სსრ კავშირის 1963 წლის ხელოსნების ჩემპიონატის გამსწრე ცენტრმინაული. პირველი მატჩის მონაწილეებს — თბილისის „დინამოსა“ და ლენინგრადის „ზენიტის“ ფეხბურთელებს მისასალმებელი სიტყვით მიმართა საკრებულის ფეხბურთის ფედერაციის პრეზიდიუმის თავმჯდომარემ გ. ნინაშვილმ. საოფიციალო, XXV ჩემპიონატის ალაში აღმოჩნდა გუნდების კაპიტანებმა, სპორტის ოსტატებმა ვ. ივანინიმ და ვ. პეტროსიანმა.

მოსკოველებმა მსჯმა ხ. ალიმოვა. გუნდები გამოიძახა მიმდინარე. დინამოელები და ზენიტელები განლაგდნენ თამაშის დასაწყებად. მაგრამ პირველ დარტყმა ბურთზე შეარტყა არა ფეხბურთელმა, არამედ... მოკვდინებ. ეს საპატიო უფლება მიენიჭა გამოჩენილ ქართველ მოკვდინეს, მსოფლიო რეკორდის ავტორ ქალაქ ზორის ჭაფარაძეო ნ.

გაფრინდაშვილს. პირველი დარტყმა ბურთზე სწორედ მის მიერ იქნა შესრულებული.

ამავე საღამოსო ცერემონიალზე თბილისის „დინამოს“ ცენტრალურ თავდასხმელმა ზაურ კილოევს გადაეცა საპატიო ჯილდო — სსრ კავშირის სპორტის დამსახურებული ოსტატის ნიშანი. ზ. კილოევს ეს ჯილდო გადასცა ქართული ფეხბურთის გამოჩენილმა ძველმატჩმა, სპორტის დამსახურებულმა ოსტატმა ბორის პაიაშენ.

სურათზე: ზ. პაიაშენ ზ. კილოევს გადასცემს სსრ კავშირის სპორტის დამსახურებული ოსტატის ნიშანს.

პირველი მატჩები

31 მარტს დაიწყო სსრ კავშირის საეხბურთო, XXV პირველობა ფეხბურთში. ჩვენი ქვეყნის სამხრეთის 10 ქალაქში გაიმართა ჩემპიონატის პირველი მატჩები, გათამაშების ცხრილში წაიწერა პირველი შედეგები. „ა“ კლასის გუნდები შეუდგნენ დაძაბული ბრძოლით აღსავე გრძელ და რთულ გზას.

პირველი ტურის ათი მატჩიდან ორი შედგა ქ. წ. „ნეფტჩალაში“ მონეფტეხების, ერთადერთ საბჭოთა „ავანგარდსა“ და მოსკოვის „დინამოს“ თავიანთ ქალაქებში ან შეეძლათ მოეწყოთ მეფრთალეტეგები. იქ ყველ ძალზე ცივა.

ბაქოველები ქ. ბერისობში შეხვდნენ სსრ კავშირის ჩემპიონს — მოსკოვის „სპარტაკს“. მოსკოველებმა ძლევამოსილ ჩატარს მატჩი და დაამარცხეს „ავანგარდი“ ანგარიშით 4:1. ასეთივე ანგარიში იქნა ფიქსირებული ერასპორტში, სადაც თამაშობდნენ ყოველი და მინსკის დინამოელები. გაიმარჯვეს კიეველებმა.

ორი მატჩი დამთავრდა ისე, რომ არც ერთის კარში არ გატანილა ბერით. უშედეგოდ — 0:0 ითამაშეს ერევნის „მოლოდეცმა“ მოსკოვის „ლოკომოტივთან“ და როსტოვის არმიელებმა მოსკოვის „ცენიმოსთან“. სამ შეხვედრაში გუნდებმა გამარჯვებას მიაღწიეს ერთადერთი გატანილი ბერთის წყალობით. ამ მინიმალური ანგარიშით — 1:0 მოიგეს მოსკოვის არმიელებმა ბაქოს „ნეფტჩისტის“, დონეცკის „შახტიორმა“ — ტაშკენტის „პახტაორს“ და მოსკოვის „ტორპედომ“ — ერევნის „არარატს“. აღსანიშნავია, რომ სამივე მატჩში გამარჯვება ჭილდ ხდათ ბორ მასპინძლებს, არამედ სტუმრებს.

პირველ წარმატებას მიაღწია აღმოსავლეთ „კორტჯში“, რომელმაც საკუთარ მინდორზე მოუგო ლენინგრადის „დინამოს“ — 2:0.

ЗАЩИТНИКИ ЛЕЛО

რეკორდების დამტკიცება

ლენინგრადში გაიმართა მძლეოსნების მოყვარულთა საერთაშორისო ფეხბურთული მორიგი სხდომა, რომელმაც მსოფლიო რეკორდები დაამტკიცა მთელი რიგი მაღალი მაჩვენებლებისა. მათ შორის აოიან სპორტსმენების მიერ მოპოვებული შედეგებიც. ამ სეზონზე ერთერთულად 3 მრეკორდი იქნა დამტკიცებული. მსოფლიო რეკორდით — 225 სმ, ოთხკილიანი ჩემპიონატის გამსწრე ნაჩვენები იქნა 1961 წელს სოფიაში. 226 სმ (პალიკინტი — 1962 წელს) და 227 სმ (მოსკოვა, 1962 წ.). მსოფლიო რეკორდად დამტკიცდა ფერეთეი ტერენტიევისის მიერ ტრეკზენი შედეგი სიგრძეზე ხტომაში — 8 მ 31 სმ.

ასევე რეკორდი ეკუთვნის თ. პრესს. მან ტრიპლიკინი პირადი ნაკრებში 18 მ 55 სმ-ზე, ხოლო შემდეგ ეს მაჩვენებელი გაიმეორა ბელორუსის ეკიპის ჩემპიონატზე. მსოფლიო რეკორდად იქნა დამტკიცებული მისი მაჩვენებელი ბაბრის ტკოტკინაზე — 58 მ 06 სმ, რომელიც დამყარებული იქნა სოფიაში ეროვნულისადმი ეს ბილის, ტ. შნელკოვის მიერ სიგრძეზე ხტომაში ნაჩვენები საუკეთესო შედეგი — 6 მ 53 სმ.

დინამოელთა კროსი

ბურის დინამოელებმა კარგა ხანია დაიწყეს მზადება გამეი „პრაველის“ პირზე. „შეჯიბრებისათვის, ჩატარდა წინასწარი შერჩევითი შეჯიბრებები ფიზკულტურის კოლექტივში და ჯგუფებში, ხოლო შემდეგ გაიმართა „დინამოს“ ბურის საბჭოს პირად-გუნდური პირველობა 3000, 5000 და 9000 მეტრზე.

2000 მეტრზე სირბილში ბიძოლა გაიმართა პირველი და მეორე გაერთიანებული კოლექტივების ჭაბუკ-მსხვილებს შორის. გამარჯვება მეორე კოლექტივის მძლეთმხედველებმა. პირად ჩათვლაში უძლიერესი იყო ი. ლეჟენკინი — 16.09,4.

ი. პეტაროვიჩი თავდაცვის ღია წრფელობაში 8000 მეტრზე ვრაშნა. ორი წრის შემდეგ მან 50 მეტრით ჩამოტოვა უახლოესი მეტოქეები ნ. ბოხდანკინი და ი. ხორუჟი. შემდეგში მან კიდევ უფრო მოუმატა ტემპს და პირველმა დაამთავრა დისტანცია 27.31,4.

ვ. მორგილაძე

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სურათზე: ა. აბრამოვის ნახევარფინალური ბრძოლის მომენტი ლატვიელ ი. ლაცებერსთან.

ფოტო ვ. ზარგარიანისა.

ცურნირის საუკეთესო გრძელი

ათი ლაშაზი, ტექნიკური და ახალგაზრდა ბრძოლა მოვაკვლიეთ წელი, რა გვინახავს თბილისში. ა. ზასუხინმა (რსფსრ) და ს. სტებუნინმა (მოსკოვი). გასულ ცურის თანამედროვე კრიტის პირფიცული გაკვეთილი ჩაგვიტარეს. სპეციალისტების, მწერალებისა და ფიზკულტურების ალოგრების, ქუჩმსტეტენ წინის მოკრებებთან შეხვედრა ტეატრებსა და ბრძოლის სასწორი თვის სახარებელთან გადახარა.

საშუალოდ, ტურნირში ეს ბრძოლა გამოპაკლის წარმოადგენდა. დანარჩენი შეხვედრები, მათ შორის ფინალურებიც ეკ, შეტწილად ეიტტერესო იყო სანახობრივად და ლირიბი შინაარსით. ათ თუნდაც უმნაკესი წინის სპორტსმენია გამოსულა. ვ. ტიტეიცი (ლატვია) გამოცილით ოსტატი. მას მრავალ სპორსიმოსილ შეჯიბრებაში და ტურნირში აქვს მოღებული მონაწილეობა. ვ. ტიტეიციის მეტოქე ფინალში ლიტველი პირველ-თანრიგოსანი მერაშკო იყო. სამი რაუნდის განმავლობაში პოპრიველები მოსწყვეულ უცნიერნენ გარს ი. პეტკუნმა (რსფსრ) ძნელ ბრძოლაში დაამარცხა ლატვიელი ვ. ტიტეში. ბ. სოლოვეიმ (რსფსრ) წაყარ შეხვედრა ს. ტრიფსკისთან (ლატვია). ვ. პოპჯნენკომ (ლენინგრადი) დამარცხა ა. კისელიოვი (მოსკოვი). აღრესულად ჩატარა ბრძოლა მოსკოვის ორჯერს ჩემპიონმა ოსტატმა ვ. ნოეჩკომ ეკ-რანელი ვ. ივანოვის და მოიპოვა ვერაშის პირველობაში მონაწილეობის უფლება.

მეიმე წრიანში ერთმანეთს ეხვა შეხვედრილნენ სამჭიათა კაკვირისა და ვერასის ჩემპიონი ა. ბაჯაშვილი და ი. ბიზოშვილი. საწუხაროდ, არც ეს ბრძოლა შედგა პირველის ივიდშეყოფისის გამო.

სურათზე: ა. აბრამოვის ნახევარფინალური ბრძოლის მომენტი ლატვიელ ი. ლაცებერსთან.

ფოტო ვ. ზარგარიანისა.

ორი ლიდერი

თბილისში, ცენტრალურ სტადიონ კლუბში სინტეტურსოდ მომზადებების სპარტაელის მუშაობა ხალთა XX პირველობა, რომელშიც 16 მოჭადრაკე მონაწილეობს.

ბრძოლა ტურნირის სტარტზე საერთაშორისო ოსტატი ა. ჩიკოშვილი კაია, ლ. ხაჭანტიძე და გირეკი ნ. ფანქეიშვილი. მათ ლიდერად ეკ ვეულ სამ ტურში ს. ივანიშვილ მოიგო სამი პარტია, მაგრამ მეხი მეტოქეები ხაკუნდაო გამოცილი მეხვედრებები ეკუნენ. პარტიაში ოსტატად ზეპირიცხენ თამაშის მომხიბლავი შეხორება გამოამცენა მხილოდ თამაშის მეხუთე სათზე ვიდრეც მისი უპირატესობა.

კარგად აიღეს სტარტი ლენინის ჩემპიონმა ე. კახაძიშვილმა და ქ. გოგიავამ (2,5 ქულა თვითეული). სამაგიეროდ, უფიერესად თამაშობს ა ზაიოშკინა, მას მხოლოდ 1,5 ქულა აქვს. პარტიაში ნ. ალექსანდრიასთან, რომელიც მოიგო, მას მხრი მედამაროსი ჰქონდა. მხოლოდ ნორჩი მოჭადრაკის გამოეცდილებით აიხსნება ამ პარტიის შედეგი.

ვერაზინის სტატიც გამოფიტრება რაინდებს წარმომადგენელთა თამაში. მათ 12 პარტიაში მხოლოდ სამი პარტია დამთავრეს ვიანით, დანარჩენები კი ჭიდეს.

ა. დავლიანიძე

სურათზე: სახვითაო კავშირის მაგ. ნის ჩემპიონობით ბაგრატ ჩაის კორესპონდენტი დაეხმარო სახვითაო კავშირის ხაჭრების ხაწვრილეულ შეკითხვებს და მოამზადოს რეპორტაჟი, რომელსაც დღეს ვაქვეყნებთ.

ზ. აბრილს პრაქტიკა ისწავლა მოხელეთა ჩემპიონატზე მაგიდის ჩოგბურთში. ახალი ამპიონის სავარძელის კორესპონდენტი დაეხმარო სახვითაო კავშირის ხაჭრების ხაწვრილეულ შეკითხვებს და მოამზადოს რეპორტაჟი, რომელსაც დღეს ვაქვეყნებთ.

სახვითაო კავშირის ფინალური შეხვედრა ჩოგბურთში ორმაგი გუნდური ტურნირის ფარგლებში ჩატარდა ორ ქალაქში — ზუგდიდსა და ფოთში. ორივე ადგილზე ორ-ორ გუნდს ეთამაშა. ზუგდიდში ფინალისტები გახდნენ ზუგდიდის ქალაქ. საბჭოს და ზუგდიდის ნაკრები გუნდები, ხოლო ფოთში — ფოთის ქალაქ. საბჭოს და ფოთის ნაკრები გუნდები.

ზუგდიდში ფინალური შეხვედრა ორ ნაკრებ გუნდს შორის ჩატარდა ორ დღეში. ორივე შეხვედრა ორ-ორ ერთზე მოგებით დამთავრდა. ზუგდიდის ნაკრებ გუნდში ითამაშეს: ნ. ბაქრაძემ, ნ. ბაქრაძემ, ნ. ბაქრაძემ,

თბილისი. „დინამოს“ სტადიონი. 31 მარტი.

„დინამო“ (თბილისი)-„ზენიტი“ (ლენინგრადი) — 4:0 (2:0).

„ზენიტი“: ვოსტროლოგინი, ალამი, სოფეული, პანჩიხინი, დანილოვი, ზაიცევიოვი, ვასილევსკი, ფერგანოვი, რიაზანოვი, ხრაპოვიცკი (კრაპკოვი), ბურჩალაძე.

„დინამო“: ყორღანაძე, ბ. სიჭინავა, ხუროცკაძე, ჩოხელი, ჯინჭარაშვილი, იამანიძე, პეტროსაშვილი, მეტრეველი, კილოვეი, ზედაძე (დათუნაშვილი), მესხი.

მსაჯი ს. ალიმოვი (მოსკოვი).

დიდი ამოცანის წინაშე

ჩვენი მაყურებელი უშუალო მოწმეა იმისა, თუ რა ტიპური ძერები განიცადა ფეხბურთის ბოლო წლებში. ახალმა სისტემებმა, რომელთა შორის ღირშესანიშნავი, რა თქმა უნდა, ე. წ. ბრაზილიური ცეცხლოვნის წარმოშვა მრავალი ვარიანტის და ტრანსფორმაციის სახით მათებში მეტი ფერადოვნება, მეტი დაგვირვება, რთა სწორად გადრაკნენ იმ სირთულეებში, რომლებიც წინააღმდეგ ხდება დიდ მატჩებში. ეს, პირველ ყოვლისა, ეხება თვითეული მოთამაშეთა განლაგებას მინდორზე. ძველი ტრადიციული „ფუნქცია“ საბოლოოდ მიეცა დადგენილებას და მოთამაშეთა ნებისმიერ ადგილზე ყოფნა ან გადაადგილება ფეხბურთის ზოგიერთ ეპიზოდში ხშირად ხდება ერთ-ერთი ძირითადი ფაქტორი, რომელიც განსაზღვრავს მისი შესრულების ხარისხსა და ეფექტს.

თბილისელებმა თამაში ჩაატარეს ისე, რომ არც ერთი მხრით არ გადუხვიათ თავიანთ კარზე. ეს საუკეთესო ტაქტიკაა გუნდის მცველობისა და მეკარისათვის, რომლებმაც პირნათლად გაართვეს თავი მათს წინაშე დასმულ ამოცანებს, მაგრამ სწორი არ იქნება თუ არ აღვნიშნავთ, რომ ბრძოლის ზოგიერთი ეპიზოდი განსაკუთრებით ღელვებენ, არ სრულდება სპორტი სიზუსტით და რაც მთავარია — ყურადღებით. საკვირველი ფორვარდი და მგზომოთამაშეც არ უნდა იმყოფებოდეს იგი, ყოველივის სახიფათოა.

განსაკუთრებით გვინდა შევეხოთ ხახვიანიძესა და პატროსაშვილის თამაშზე, ზარშან ჩვენ ელაპარაკებოდით, რომ ესაა მხარეი, პრინციპში ძალიან არ განსხვავდებიან მისი შესრულების ხარისხსა და ეფექტს.

თბილისელმა თამაში ჩაატარეს ისე, რომ არც ერთი ხერხი არ გამოუვიათ თავიანთ კარზე. ეს საუკეთესო ტაქტიკაა გუნდის მცველობისა და მეკარისათვის, რომლებმაც პირნათლად გაართვეს თავი მათს წინაშე დასმულ ამოცანებს, მაგრამ სწორი არ იქნება თუ არ აღვნიშნავთ, რომ ბრძოლის ზოგიერთი ეპიზოდი განსაკუთრებით ღელვებენ, არ სრულდება სპორტი სიზუსტით და რაც მთავარია — ყურადღებით. საკვირველი ფორვარდი და მგზომოთამაშეც არ უნდა იმყოფებოდეს იგი, ყოველივის სახიფათოა.

განსაკუთრებით გვინდა შევეხოთ ხახვიანიძესა და პატროსაშვილის თამაშზე, ზარშან ჩვენ ელაპარაკებოდით, რომ ესაა მხარეი, პრინციპში ძალიან არ განსხვავდებიან მისი შესრულების ხარისხსა და ეფექტს.

თავდასხმელთა შორის პირველი ადგილა უნდა მოვძებნოთ ჩვენი გუნდის ახალ წევრს, ბრწყინვალე ფეხბურთელს ზაურ მეტრეველს. არც ერთი ზედაპირი მოძრაობა, არც ერთი ზედაპირი ეჭსტი. მეტრეველმა მთელი თავისი მდიდარი არსენალი მოიყარა კოლექტივისკენ, მიუხედავ პარტნიორებსა და გუნდს და არა მაყურებლებს ან მთავარსელმა მაყურებლებმაც ღირსეულად დააფასეს მეტრეველის ეს შესანიშნავი თვისებები. იგი ტაშის გამუდმებულ გრიალში თამაშობდა სწორედ იმიტომ, რომ თამაშობდა ნოყიერ და ნამდვილ ფეხბურთელ. მის მიერ მეორე ტაიმის 89-ე წუთზე იშვიათი ლაღინურობით შესრულებული ოპერაცია და გადაცემა, რომლის შედეგადაც იამანიძემ გაიტანა მესამე გოლი, ნამდვილი საფეხბურთო შეღევრია!

ძალზე ცოტად თამაშობა მესხმა. სასიხარულოა ის, რომ მან გაიღაჩითვა სამოკვეთი დიაპაზონი, მოძრაობს ერთელ ტერიტორიაზე, ეძებს კონტაქტს პარტნიორებთან და ყოველივის მზადაა ბრძოლაში ჩასაბმელად. ვინც ბევრი არაფერი გვეკვეთის იამანიძეზეც, რომელიც მთელი თავისი ტალანტითა და მონდომებით, დიდი ოსტატობით თამაშობდა ამ მატჩში. დასანანია მხოლოდ ის, რომ ნელელ ფორმაში არ იყო ჩვენი მთავარი „ბომბარდირი“ კალოვეი.

განვლილი თამაშით გატანილი გოლების დაწერილებით აღწერას აღარ შეეუდებით. პირველი ბურთის ავტორი იყო მესხი, მეორე და მესამენი — იამანიძე, ხოლო დასკვნითი გოლისა — მეტრეველი.

დაბოლოს გვინდა ხაზი გავუსვათ ერთ გარემოებასაც: ღირსშესანიშნავია თამაშობდნენ დიდი ადამიანები, მეგობრული სპორტსკვეთებით და მონდომებით. ეს ძალზე სასიხარულოა, ვინაიდან თბილისის „ღინამო“ დიდი ამოცანების წინაშე დგას: მან ენით იბრძოლოს ისე, რომ თუნდაც ამ საოცნებო ჩემპიონატში ავიღეს გამოამშვიდ უმაღლეს საფეხურზე.

ნ. სიხარულიძე,
საქართველოს დამსახურებული მწვრთნელი.

ბ. კორძაია.

* * *

მომენტები განვლილი მატჩიდან თბილისის „დინამოსა“ და ლენინგრადის „ზენიტის“ შორის. 23-ჯერ სურათზე ნაჩვენებია პირველი გოლი ლენინგრადელთა კარში. მ. მესხის ბიჭი დარტყმული ბურთის ადება ვერ შეძლო მეკარე ვოსტროლოგინმა და გაუშვა იგი. დინამოელთა მარჯვენა ვარემარები ზ. მეტრეველი მზადა შეტევისათვის.

ზემო სურათზე აღებულია მომენტი, როცა თბილისელთა კაპიტანს ზ. იამანიძეს გაჰქონს მეორე გოლი „ზენიტის“ კარში.

ფოტო მ. ზარგარიანისა.

79-ე წუთზე...

ქუთაისის ცენტრალურ სტადიონზე სპეციალური ვითარებაში გაიხსნა საქართველოს XXIV რეგიონალური ფეხბურთში „ა“ ლიგის გუნდის შორის. მატჩის დაწყებამდე ერთი საათით ადრე ტრიბუნები მაყურებლებით აივსო. ხელსაყრელი პირობა სიტყვიერი პირობებს ქმნიდა თამაშისათვის.

დაიწყო მატჩი და ორივე გუნდის ტაქტიკური ვარიანტი თავდაზე ჩანდა. ქუთაისელთა გუნდში დაცვის ბაზზე გამოვიდნენ ყოფილი 4 მოთამაშე — სარეველიძე, თორაძე, ნიშნიანიძე და ცხოვრებაი. მათ შორის თორაძეს ეკავლებოდა ემოქმედა გათამაშებულ ცენტრად ნიშნიანიძესთან ერთად, ამასთან სპარინგის შემთხვევაში დაზღვევა ეწერებოდათ სარეველიძესთან და ცხოვრებაიან. ახალგაზრდა ატტაკეძეს, რომელიც № 8 მაისური ეცვა, უნდა შეესრულებინა მეორე ნახევარმცველის ფუნქციები და ნახევარმცველთან— მარშრუტიერთან ერთად წამოეწყო შეტევები კომბინაციები თავდამსხვრევლთან. ფორვარდებს დაევალა მიეცათ ხშირად ცეცხლი დგილებში და დეზორგანიზაცია შეეტანათ სტუმრების დაცვის რიგებში.

რაციაც, რომელსაც ასე შეეჩვივნ ათეული წლების მანძილზე, სოსეული მეზღვების ეწსპორტი გახდა. ნორჩს ფეხბურთელს მაისიურსე ერთის პირობით ხასიათი მიეცა.

სწორედ ნორჩების ასეთი აღრევა ჰქონდათ ლენინგრადელებს განცდილ მატჩში. საგანგაშო მომოხილვებში ხშირად შეხვდებით ფაუხაზე საყვედურებს იმ გუნდის მიმართ, რომელსაც დაცემის სისტემის მიმართაეენ, მაგრამ ჩვენის აზრით, არ შეიძლება გუნდს ასე ხელოვნებით უყურინო მის მიერ არიელი ბრძოლის ჭაზე. თვითეული ეპიზოდი თავისი გუნდის რაციონალურ და ლოგიკურ სამოქმედო გეგმას უყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში.

ამატომ სწორი იყო „ზენიტის“ გეგმა თბილისელთა წინააღმდეგ მატჩში. ისეთ კლასის ფორვარდებთან ბრძოლში, როგორიც „დინამოს“ ჰყავს, ლინიტრეტული დაცვა ვერაფერს გაგიგება. ამატომ ლენინგრადელთა დაცვაში სპეციალური ფუნქციები ჰქონდა ხუთეულს. მაგრამ ჩანაფიქრის სისწორე ვერ ქიდა არ განსაზღვრავს მისი შესრულების ხარისხსა და ეფექტს.

თბილისელმა თამაში ჩაატარეს ისე, რომ არც ერთი ხერხი არ გამოუვიათ თავიანთ კარზე. ეს საუკეთესო ტაქტიკაა გუნდის მცველობისა და მეკარისათვის, რომლებმაც პირნათლად გაართვეს თავი მათს წინაშე დასმულ ამოცანებს, მაგრამ სწორი არ იქნება თუ არ აღვნიშნავთ, რომ ბრძოლის ზოგიერთი ეპიზოდი განსაკუთრებით ღელვებენ, არ სრულდება სპორტი სიზუსტით და რაც მთავარია — ყურადღებით. საკვირველი ფორვარდი და მგზომოთამაშეც არ უნდა იმყოფებოდეს იგი, ყოველივის სახიფათოა.

განსაკუთრებით გვინდა შევეხოთ ხახვიანიძესა და პატროსაშვილის თამაშზე, ზარშან ჩვენ ელაპარაკებოდით, რომ ესაა მხარეი, პრინციპში ძალიან არ განსხვავდებიან მისი შესრულების ხარისხსა და ეფექტს.

თავდასხმელთა შორის პირველი ადგილა უნდა მოვძებნოთ ჩვენი გუნდის ახალ წევრს, ბრწყინვალე ფეხბურთელს ზაურ მეტრეველს. არც ერთი ზედაპირი მოძრაობა, არც ერთი ზედაპირი ეჭსტი. მეტრეველმა მთელი თავისი მდიდარი არსენალი მოიყარა კოლექტივისკენ, მიუხედავ პარტნიორებსა და გუნდს და არა მაყურებლებს ან მთავარსელმა მაყურებლებმაც ღირსეულად დააფასეს მეტრეველის ეს შესანიშნავი თვისებები. იგი ტაშის გამუდმებულ გრიალში თამაშობდა სწორედ იმიტომ, რომ თამაშობდა ნოყიერ და ნამდვილ ფეხბურთელ. მის მიერ მეორე ტაიმის 89-ე წუთზე იშვიათი ლაღინურობით შესრულებული ოპერაცია და გადაცემა, რომლის შედეგადაც იამანიძემ გაიტანა მესამე გოლი, ნამდვილი საფეხბურთო შეღევრია!

ძალზე ცოტად თამაშობა მესხმა. სასიხარულოა ის, რომ მან გაიღაჩითვა სამოკვეთი დიაპაზონი, მოძრაობს ერთელ ტერიტორიაზე, ეძებს კონტაქტს პარტნიორებთან და ყოველივის მზადაა ბრძოლაში ჩასაბმელად. ვინც ბევრი არაფერი გვეკვეთის იამანიძეზეც, რომელიც მთელი თავისი ტალანტითა და მონდომებით, დიდი ოსტატობით თამაშობდა ამ მატჩში. დასანანია მხოლოდ ის, რომ ნელელ ფორმაში არ იყო ჩვენი მთავარი „ბომბარდირი“ კალოვეი.

განვლილი თამაშით გატანილი გოლების დაწერილებით აღწერას აღარ შეეუდებით. პირველი ბურთის ავტორი იყო მესხი, მეორე და მესამენი — იამანიძე, ხოლო დასკვნითი გოლისა — მეტრეველი.

დაბოლოს გვინდა ხაზი გავუსვათ ერთ გარემოებასაც: ღირსშესანიშნავია თამაშობდნენ დიდი ადამიანები, მეგობრული სპორტსკვეთებით და მონდომებით. ეს ძალზე სასიხარულოა, ვინაიდან თბილისის „ღინამო“ დიდი ამოცანების წინაშე დგას: მან ენით იბრძოლოს ისე, რომ თუნდაც ამ საოცნებო ჩემპიონატში ავიღეს გამოამშვიდ უმაღლეს საფეხურზე.

ნ. სიხარულიძე,
საქართველოს დამსახურებული მწვრთნელი.

ბ. კორძაია.

* * *

მომენტები განვლილი მატჩიდან თბილისის „დინამოსა“ და ლენინგრადის „ზენიტის“ შორის. **ქვემო სურათზე** ნაჩვენებია პირველი გოლი ლენინგრადელთა კარში. მ. მესხის ბიჭი დარტყმული ბურთის ადება ვერ შეძლო მეკარე ვოსტროლოგინმა და გაუშვა იგი. დინამოელთა მარჯვენა ვარემარები ზ. მეტრეველი მზადა შეტევისათვის.

ზემო სურათზე აღებულია მომენტი, როცა თბილისელთა კაპიტანს ზ. იამანიძეს გაჰქონს მეორე გოლი „ზენიტის“ კარში.

ფოტო მ. ზარგარიანისა.

ქუთაისი. ცენტრალური სტადიონი. 31 მარტი.

„ტორპედო“ (ქუთაისი)-„ლოკომოტივი“ (ცუდაბეშეი) — 1:1 (0:1).

„ტორპედო“ — **ურუშაძე, სარეველიძე, თორაძე, ცხოვრებაია, მიროშნიკოვი, ნიშნიანიძე, ჩხარტიშვილი, ატტაკეძე, სირაძე, ბერძენაძე (ბაგალია), ბუღია.**

„ლოკომოტივი“ — **კარანეიი, მაიორიი, ხარიჩეი, ჩაშინი, კაპანინი, შეხოვცევი, ოხიანინი, ხოლოვიიი, კაზაკოვი, სადოვნიკოვი (ფედოროვი), კოკინი.**

მსაჯი — ლ. ლუკიანოვი (მოსკოვი).

✦ ✦ ✦

გარიშნი გათანაბრდა. ხაგალიმ, რომელმაც მეორე ნახევარში შეცვალა ხერხერე, მიიღო სორათისგან ბურთი და ზუსტად გაგზავნა იგი კარში.

34-ე წუთზე ბუღიას მორიგი გარღვევა დამთავრდა იმით, რომ ხახვიანიძემ მოიდანზე იგი ხელით დაარტყა მკვლელმა. მსაჯმა დანიშნა 11-მეტრიანი საჯარიმო დარტყმა. ეს იყო გადამწყვეტი ბურთის ბატანის აწყობა. შესაძლებლობა, მაგრამ ხაგალიმ ვერ გამოიყენა იგი. ქუთაისელებმა ხელიდან გაუშვეს მოგება — 1:1.

ამავე გუნდების სათადარიგო მეკარეები მოთამაშეთა შეცდომებით ისარგებლეს და ორივემ გაიტანა ერთ-ერთი ბურთი. ბურთი ნიშნიანიძის ფეხებთან მოხვდა და ამ უკანასკნელის მიერ ძლევად დარტყმული ბურთი ვერ მოხვდა ბადეში. ბურთი ურუშაძის ხელებში აღმოჩნდა.

ორივე გუნდის ნაკლოვანებად ითქმის ის, რომ ისინი ვერ ახერხებენ ბურთის ბატანის ორგანიზაციას. ბურთი ხშირად ხელიდან ეცემა მოთამაშეებს, ან ისინი ბურთს ვერ ფლობენ. ეს ნაკლოვანება ხშირად ხდება ხოლმე ორივე გუნდის ხაზოვანი მოთამაშეების ბრალი.

იუნიორთა ტურნირი კალათბურთში

კალათბურთის საერთაშორისო ფედერაციის გადაწყვეტილებით მოწყობა იუნიორთა ევროპისეული ტურნირი. მასში მონაწილეობის სურვილი 24-მა ქვეყანამ განაცხადა. წინასწარი თამაშებისაგან თავისუფალია სამშობლო კიევის (ქვეყანა, რომლის ვიცით ტურნირს ევროპის ჩემპიონის სახელს), ჩეხოსლოვაკია (ევროპის გასული ტურნირის ჩემპიონი). და იტალია (როგორც ტურნირის ინიციატორი ქვეყანა).

დანარჩენი ქვეყნები დაფიფილნარიან 4 ქვეყნისგან. პირველში გაერთიანდნენ — ბელგიელები, ლუქსემბურგი, საბერძნეთი, თურქეთი, რუმინეთი (ტურნირი მოეწყობა ბელგრადში), მეორე ჯგუფში — საფრანგეთი, ესპანეთი, შვეიცარია, ლუქსემბურგი (ტურნირი გაიმართება საფრანგეთში), მესამე ჯგუფში — პოლონეთი, ავსტრია, პორტუგალია, ფინეთი, გერ (ტურნირი პოლონეთში). მეოთხე ჯგუფში — ესპანეთი, ბელგია, პორტუგალია, შვეიცარია, უნგრეთი (ტურნირი მოეწყობა ესპანეთში).

პირველი ქვეჯგუფიდან ფინალში გადის ორი გუნდი, დანარჩენებიდან — თითო-თითო. ამრიგად, ფინალში გამოვა 8 გუნდი. წინასწარი თამაშები უნდა დამთავრდეს 1963 წელს. ფინალი ჩატარდება 1964 წლის აპრილს ტურნირი. სესიიდან დაადგინა, რომ ჩემპიონატში დაიშვებიან 1945 წელს და უფრო მოგვიანებით დაბადებულნი.

„დინამოს“ საკალათბურთო საზოგადოებრივ მუშაობის თამამედროვე ხელოვნების ხელოვანი: **სურათზე:** მწვრთნელები, ხალისის ოსტატი ბ. ჩოგოვაძე (მარცხნივ) და ბ. გამზარდილი ნორჩ ხელოვანებთან სათბარობენ.

ფოტო ი. თუმანიშვილის.

საბჭოთა ავტორები

ღუდი და შეხვაშვილი

დასავლეთგერმანელმა სპეციალურთა კლუბმა „შალკე 04“ გადაწყვიტა ერთდროულად გამოესწორებია თავისი ფინანსური სიძნელე. ამ მიზნით მან ხელშეკრულება დასდო დორტმენელის ლუდის ქარხანასთან.

ქარხანამ გამოუშვა ათი ათასი ლუდის ტორტი „შალკე 04“-ის მოთამაშეთა ავტოგრაფებით. კლუბის ადმინისტრაცია თვლის, რომ იგი ქარხნის მეპატრონეებთან ერთად აქვთაც ბიზნესს: „ისპამოვნებენ და ახალი ტორტიდან ლუდის დალევით, ფეხბურთის მოყვარულები უფრო შეიქეცვიან ლუდს, ხოლო ლუდის მოყვარულები ფეხბურთს“.

ევროპის თასზე

31 მარტს შედგა პირველი წრის მატჩები ევროპის თასზე ფეხბურთში.

განსაკუთრებულ ინტერესს იწვევდა შეხვედრა ჩეხოსლოვაკიის და გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის ნაკრებ გუნდებს შორის. ამ ტურნირის პირველ მატჩი გერმანელმა ფეხბურთელებმა საკუთარ მინდორზე მოიგეს ანგარიშით 2:1. მსოფლიოს ვიცე-ჩემპიონებს — ჩეხებს შესაძლებლობა ჰქონდათ პირველი მატჩის წარუმატებლობა ანგარიშგებით თავიანთ სტადიონზე, მაგრამ გერმანელებმა საუცხოო თამაში აჩუქეს და მაღალ ფრეს — 1:1-ში ჩაიგდეს. ევროპის თასის გათამაშების გამოკლდა ჩეხოსლოვაკია, ხოლო გერმანელმა ფეხბურთელებმა ფინალის მოთამაშეს მონაწილეობა მიიღონ ტურნირის შემდგომ შეხვედრაში.

ოცივე უფლება მოიპოვეს პოლანდიელმა ფეხბურთელებმა. მათ პირველი მატჩი მოგებული ჰქონდათ ანგარიშით 3:1. მეორე შეხვედრა ამ გუნდებს შორის დამთავრდა ფრედ — 1:1 და შეეძლო გამოეთამაშნენ შეკიბრებში.

ბელგიისა და იტალიელების გუნდების შეხვედრაში გამარჯვება დარჩათ იტალიელებს — 1:0. ვინაიდან მათ გამარჯვება ჰქონდათ მოპოვებული პირველ მატჩზეც (2:1). ისინი გავიდნენ ევროპის თასის მერვედფინალში.

იოპანსონი გამოდის რინგზე

ყოფილი მსოფლიო ჩემპიონი შვედე პროფესიონალთა შორის ინგემარ იოპანსონი კარგა ხნის დუმილის შემდეგ კვლავ ასპრეზს მოაგონოს თავის შესახებ სპორტულ სამყაროს. იგი 21 აპრილს ეკრანის ჩემპიონის წოდებას იცავს სტოკჰოლმში ანგლისელ ბ. რაიან ლინდონის წინააღმდეგ. ამასთან იოპანსონს განზრახული აქვს კვლავ განაცდაოს პრეტენზიები მსოფლიო ჩემპიონის წოდებაზე და ინტერესით ელის ლისტონ-პატერსონის მომავალ თანაბრძოლას. საყურადღებოა, რომ თვით ლისტონმაც ამას წინათ საკუთარი აზრი გამოთქვა იოპანსონის ოსტატობაზე და რამდენადმე მოულოდნელად დაასენა იგი პატენტიზე მაღლა.

მაგრამ, როგორც ცნობილია, იოპანსონი ამჟამად ჯერ კიდევ არ არის კარგ ფორმაში. ევროპის ჩემპიონის წოდების დაცვის საშიშროში იოპანსონმა ვერ შეძლო ბრძოლა ლისტონთან. მოიწვია არგენტინელი მოკრივე რუდოლფ დოსი, რომელიც არ შეხვდა ამ წრიან ეჭლიერებს მოკრივეთა თვეულში. „საბრწყინვალო ტრენირის“ მოგვითხრა ხელ შეეწყოს მატჩისადმი მზადებაში.

რესპუბლიკის ნაკრების კანდიდატები

ამას წინათ გორში გაიმართა საქართველოს პირად-გუნდური პირველობის გათამაშება სპორტში, რომელიც ამჟვ დროს შეიჩეკეთ ტურნირის წარმოადგენდა საკავშირო ჩემპიონატის წინ (იგი დაიწყება 10 აპრილს ვორშაში).

შეკიბრებაში აღიარებულ ფავორიტს, თბილისის გუნდს, ღირსეული წინააღმდეგობა გაუწიეს გორის, ბათუმის, ქუთაისის და ფოთის წარმომადგენლებმა. ეს მოწმობს ამას, რომ პრიორიტეტში ნაყოფიერად მუშაობენ მწვრთნელები — ლ. კიკნაძე, გ. პაპიაშვილი, დ. ჩანჩიძე და სხვ.

წინანი კატეგორიების მიხედვით სპორტი გაიყვეს შემდეგ გორის, ბათუმის, ქუთაისის და ფოთის წარმომადგენლებმა. ეს მოწმობს ამას, რომ პრიორიტეტში ნაყოფიერად მუშაობენ მწვრთნელები — ლ. კიკნაძე, გ. პაპიაშვილი, დ. ჩანჩიძე და სხვ.

წონით კატეგორიების მიხედვით სპორტში გაიყვეს შემდეგ: 52 კგ-მდე წონაში — 1. ჩ. ქუნიაშვილი, 2. ვ. ჯანიაშვილი, 3. ა. ბერძენიშვილი, 3. ბ. ბაბუაძე.

მსუბუქ წონაში — 1. ვ. ქვეხიშვილი, 2. ი. ბერძენიშვილი, 3. ბ. ბაბუაძე.

ქვესაშუალო წონაში — 1. ვ. მარიაშვილი, 2. ი. გუნდარაშვილი, 3. ხინჩიკაშვილი.

საშუალო წონაში — 1. კახაბრიშვილი, 2. ბაღაშვილი, 3. გელაშვილი.

ქვემძიმე წონაში — 1. ა. ზურაბიშვილი, 2. გ. სულაშვილი, 3. გ. კოპაძე.

მძიმე წონაში — 1. თ. ჩიკვილაძე, 2. გ. ხაჩიძე, 3. ნ. ყანჩაველი.

შეკიბრების შემდეგ დაჯილდოებულ ნაკრებ გორი, რომელიც მოწვლილობას მიიღებს საკავშირო ჩემპიონატში.

ბ. მაზიაშვილი,
სპორტის ოსტატი.

ახალგაზრდა მხატვართა კუთხე

ფეხბურთის მოყვარეებს შორის საუბარია.
ნახ. ა. სკოტარენკოსი.

ალე რანდევის „რევანში“

თავისი მოსამზადებლის წარმატებათა სტიმულირების ახალი საშუალება გამოიყენა ცნობილი კლუბის „ოდენშე“ მწვრთნელმა დანიელმა ალე რენდევმა. როგორც დანაკლისგანმანძილი გაზეთი „დე ელექტი“ იუწყება, ყოველი საათხანის მანძილზე თამაშის წინ მწვრთნელი მეიგზავრება თავისი ფეხბურთელების მეულლეებთან და ბაღოლ-ებთან და გადასცემს მათ ყვავილების თაიგულებს. რენდევის აზრით ეს მეთოდი „ეხმარება ფეხბურთელებს შეინარჩუნონ სულიერი სიმშვიდე“. კერძოდ თამაშის წმწვრნელის „რეცეპტი“ ეხმარება გუნდს — მაქსიმალურად გამოიყენოს ბურთის ფლობის დრო.

ასო რედაქციის

ხელმოწერილია დასაბეჭდად 3 აპრილს, 12 საათზე. ქაღალდის ზომა 70×108 1/16. ნაბეჭდი თაბახი 1. პირობითი ნაბეჭდი თაბახი 1,64. აღრიცხვა-საგამომცემლო თაბახი 1,5. ტირაჟი 15 000. უე 01003. შეკვეთა № 1. ფასი 5 კაპ.

მისამართი: თბილისი, ლენინის ქ. № 14.

საქ. კპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტიკური კომისიის „კომუნისტი“.

ЛЕЛО
ИНДЕКС 66448

გაზეთი გამოდის სამშაბათობით, ოთხშაბათობით, ხუთშაბათობით, პარასკევობით და კვირაობით. რედაქციის მისამართი: თბილისი, ელჩიბეის დაღმართი № 12. დეპეშებისათვის — თბილისი, „ლელო“, ტელეფონები: რედაქტორის — 3-35-82, პასუხისმგებელი მდივნის და განყოფილებების — 3-35-09, გაზომწყობის — 3-01-06.